

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie postępów w zakresie wdrażania strategii „Europa 2020” i sposobu realizacji jej celów do 2020 r.

(opinia rozpoznawcza na wniosek prezydencji łotewskiej)

(2015/C 251/04)

Sprawozdawca generalny: Etele BARÁTH

Pismem z dnia 25 września 2014 r. p.o. minister spraw zagranicznych i minister spraw wewnętrznych Republiki Łotewskiej Rihards Kozlovskis zwrócił się do Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego o opracowanie opinii rozpoznawczej w sprawie

postępów w zakresie wdrażania strategii „Europa 2020” i sposobu realizacji jej celów do 2020 r.

Dnia 14 października 2014 r. Prezydium Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego powierzyło przygotowanie opinii w tej sprawie Komitetowi Sterującemu ds. Strategii „Europa 2020”.

Mając na względzie pilny charakter prac, na 505. sesji plenarnej w dniach 18–19 lutego 2015 r. (posiedzenie z dnia 19 lutego 2015 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wyznaczył Etele Barátha na sprawozdawcę generalnego oraz stosunkiem głosów 184 do 5 (6 osób wstrzymało się od głosu) przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES zgadza się z prezydencją łotewską co do uznania kluczowego znaczenia przeglądu strategii „Europa 2020” dla zwiększenia konkurencyjności europejskiej. Komitet popiera bezpośrednie powiązanie poprawy konkurencyjności europejskiej z inicjatywą przewodnią „Europejska agenda cyfrowa”⁽¹⁾ i uznaje wynikające stąd poważne konsekwencje dla przemysłu, rynku pracy i ogółu społeczeństwa, które nie są należycie uwzględnione przez Komisję Europejską i Radę. Sytuacja wymaga opracowania nadrzędnej wizji średnio- i długoterminowej oraz większego poczucia odpowiedzialności.

1.2. Zaproponowane w niniejszej opinii EKES-u środki powinny zapewnić, że strategia „Europa 2020” (a następnie „Europa 2030”) stopniowo, przez okres kilku lat, będzie stawać się główną koncepcją stanowiącą podstawę długoterminowych unijnych strategii gospodarczych, społecznych i terytorialnych, z uwzględnieniem zróżnicowania sytuacji w państwach członkowskich.

1.3. Kryzys finansowy w znacznym stopniu wpłynął na realizację celów strategii „Europa 2020”, powodując ograniczenia i trudności w zakresie skuteczności, adekwatności i legitymacji celów strategii i jej modelu zarządzania. Ogólnie rzecz biorąc, UE jest obecnie bardziej oddalona od realizacji celów strategii „Europa 2020” niż w roku 2010. Strategia ta ucierpiała bowiem wskutek kryzysu.

1.4. Szczegółowe informacje dotyczące obecnej sytuacji można znaleźć w opublikowanym przez Komisję badaniu na temat śródkresowego przeglądu unijnej strategii „Europa 2020” oraz w opinii EKES-u⁽²⁾. Opinia zawiera szereg interesujących elementów, które należy uwzględnić z myślą o perspektywicznych zmianach, do zaproponowania w trakcie przeglądu strategii. EKES kilkakrotnie podkreślał, że Europa nie potrzebuje strategii całkowicie nowej, tylko o wiele skuteczniejszej.

1.5. Nowa Komisja, która objęła urząd jesienią 2014 r., opublikowała swój program prac zatytułowany „Nowy początek dla Europy”⁽³⁾.

EKES zgadza się z trzema głównymi elementami programu prac, którymi są:

- a) dostarczenie dodatkowych bodźców w celu ożywienia europejskiej gospodarki i zwiększenia zatrudnienia;
- b) pobudzanie długoterminowej konkurencyjności w obszarach strategicznych;

⁽¹⁾ Zob. stronę Komisji Europejskiej poświęconą Europejskiej agendzie cyfrowej, <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

⁽²⁾ Opinia EKES u „Podsumowanie realizacji strategii »Europa 2020« na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu” (Dz.U. C 12 z 15.1.2015, s. 105).

⁽³⁾ Zob. stronę Komisji Europejskiej poświęconą programowi „Nowy początek dla Europy”, http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_pl.pdf

- c) wzmocnienie europejskiego kapitału ludzkiego i infrastruktury fizycznej, skupiając się na wzajemnych połączeniach w Europie.

1.6. W nowym programie prac omawia się wdrożenie dziesięciu wytycznych politycznych, które przewodniczący Komisji Jean-Claude Juncker uważa za priorytetowe. Jest to tym bardziej istotne, gdy weźmie się pod uwagę, że niektóre z nich bezpośrednio wspierają realizację strategii „Europa 2020”:

- a) plan inwestycyjny dla Europy ⁽⁴⁾, utworzenie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS);
- b) ambitny pakiet dotyczący jednolitego rynku cyfrowego;
- c) pierwsze działania na rzecz utworzenia unii energetycznej.

1.6.1. Potrzebna jest globalna wizja i strategia jej urzeczywistnienia, a także rozpowszechnianie informacji na jej temat. EKES jest zdania, że należy znacznie ściślej powiązać strategię „Europa 2020” i plan inwestycyjny.

1.6.2. EKES analizuje obecnie w jednej z opinii ⁽⁵⁾, w jakim stopniu plan inwestycyjny zaradzi największym niedociągnięciom strategii „Europa 2020”, a nowe instrumenty finansowe zwiększą szanse realizacji jej celów.

1.6.3. EKES jest zwolennikiem ulepszenia pakietu dotyczącego jednolitego rynku cyfrowego ⁽⁶⁾ poprzez podjęcie zdecydowanych działań na rzecz realizacji inicjatywy przewodniej strategii „Europa 2020”, „Europejska agenda cyfrowa”. Zapewnienie przyszłości cyfrowej Unii Europejskiej jest jednym z głównych filarów wspierających konkurencyjność gospodarki europejskiej i wpływa na zrównoważony rozwój europejskiego społeczeństwa sprzyjającego środowisku naturalnemu. EKES wzywa do przedsięwzięcia środków w celu dopilnowania, by wyraźne nasilenie korzystania przez obywateli europejskich z zastosowań cyfrowych miało pozytywne skutki również w dziedzinie pracy.

EKES ponownie wyraża swoje poparcie dla przeznaczenia funduszy na pokrycie niedofinansowania. Rada Europejska podjęła decyzję w sprawie rozbudowy łączy szerokopasmowych i sieci cyfrowych w wieloletnich ramach finansowych na lata 2014–2020 ⁽⁷⁾.

1.6.4. EKES potwierdza swoje stanowisko w sprawie propagowania wspólnej europejskiej polityki energetycznej i wzmocnienia takich zasad, jak dostosowanie cen energii i niwelowanie różnic między nimi, poprawa warunków na wewnętrznym rynku energii, zmniejszanie uzależnienia energetycznego od krajów nienależących do UE i upowszechnianie odnawialnych źródeł energii.

2. Analiza najważniejszych skutków dla przyszłych działań na rzecz usprawnienia realizacji strategii „Europa 2020”

2.1. W opublikowanej pod koniec 2014 r. rocznej analizie wzrostu gospodarczego ⁽⁸⁾ formalnie uwzględnia się nowy plan rozwoju, który ma kluczowe znaczenie dla przyszłości Unii Europejskiej. Najważniejsze cele semestru europejskiego, krajowych programów reform i strategii „Europa 2020” powinny zostać ostatecznie uporządkowane zgodnie z długoterminową wizją:

2.1.1. Skoordynowane pobudzenie inwestycji w oparciu o plan inwestycyjny dla Europy:

- a) celem jest tutaj mobilizacja ponad 315 mld EUR na poziomie UE na dodatkowe inwestycje w infrastrukturę, jako że postępy w tej dziedzinie mogą przynieść znaczne korzyści gospodarcze i społeczne;
- b) zapewnienie, że środki finansowe docierają do gospodarki realnej;

⁽⁴⁾ Zob. stronę Komisji Europejskiej poświęconą planowi inwestycyjnemu, http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/plan/index_en.htm

⁽⁵⁾ Opinia EKES-u w sprawie planu inwestycyjnego dla Europy, ECO/374 (dotychczas nieopublikowana w Dz.U.).

⁽⁶⁾ Zob. stronę Komisji Europejskiej poświęconą pakietowi dotyczącemu jednolitego rynku cyfrowego, <http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market>

⁽⁷⁾ Podczas negocjacji nad wieloletnimi ramami finansowymi związany z łącami szerokopasmowymi aspekt instrumentu „Łącząc Europę” został zmniejszony z 8,2 mld EUR do zaledwie 1 mld EUR.

⁽⁸⁾ Zob. stronę Komisji Europejskiej poświęconą rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2015 r., http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/annual-growth-surveys/index_pl.htm

c) poprawa warunków dla inwestycji;

d) wzmocnienie innowacyjnego systemu współfinansowania.

2.1.2. Odnowione zobowiązanie w zakresie reform strukturalnych.

2.1.3. Dążenie do odpowiedzialności budżetowej.

2.1.4. Jak najlepsze wykorzystanie elastyczności obowiązujących zasad.

2.1.5. Kluczowe znaczenie ma usprawnienie systemu zarządzania z myślą o zwiększeniu jego skuteczności, a także zwiększenie wspólnej odpowiedzialności państw członkowskich i UE.

3. Dostosowywanie programów operacyjnych opracowanych na podstawie umów o partnerstwie między Komisją a państwami członkowskimi zbliża się do końca. Program „Nowy początek” w sposób nieunikniony wpłynie na różne programy krajowe, zarówno z punktu widzenia celów, jak i instrumentów, dlatego też należy przyspieszyć rozwijanie koordynacji europejskiej.

3.1. Adekwatność, skuteczność i wydajność sposobów wykorzystania funduszy strukturalnych i spójności ma duży wpływ na ramy w zakresie wdrażania nowych instrumentów finansowych i prawnych. EKES proponuje ustanowienie przeglądu wspieranych z funduszy inwestycji w infrastrukturę i w programy rozwoju gospodarczego, a także dostosowanie go do Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych⁽⁹⁾.

3.2. Dla osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” kluczowe znaczenie ma realizacja celów planu inwestycyjnego i Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, zwiększenie dźwigni finansowej funduszy unijnych na lata 2014–2020 oraz podwojenie wartości innowacyjnych instrumentów finansowych.

3.3. EKES, KR i członkowie Parlamentu Europejskiego przedstawili szereg opcji umożliwiających dokonanie pewnych ustępstw podczas okresu przejściowego, z myślą o zwiększeniu zasobów i ożywieniu unijnych inwestycji. Zgodnie z podejściem Komisji, należałoby rozważyć możliwości wyłączenia, bez zmiany przepisów, współfinansowania przez państwa członkowskie funduszy strukturalnych wykorzystywanych do finansowania długoterminowych inwestycji społecznych (zwłaszcza w edukację) z kalkulacji deficytu. EKES popiera prowadzoną obecnie w obrębie Komisji Europejskiej dyskusję nad stosowaniem tzw. złotej reguły budżetowej, by w kontekście przepisów budżetowych UGW wyłączyć przyszłościowe inwestycje organów publicznych z obliczania publicznego deficytu netto⁽¹⁰⁾.

3.4. Z finansowego punktu widzenia ważne jest znalezienie wszechstronnego podejścia do różnych rodzajów wydatków, takich jak system współfinansowania sieci transeuropejskich⁽¹¹⁾ oraz instrument „Łącząc Europę”⁽¹²⁾, czy też krajowe inwestycje współfinansowane przez EFIS. Komisja musi jeszcze wyjaśnić to zagadnienie.

3.5. Istotne jest, aby wśród celów strategii „Europa 2020”, oprócz poprawy konkurencyjności długoterminowej, znalazło się większe skoncentrowanie funduszy strukturalnych na wdrażaniu programów w zakresie ochrony środowiska lub programów, w przypadku których w grę wchodzi aspekt ludzki, co byłoby okazją do rozpowszechniania zrównoważonego rozwoju czynników wychodzących poza PKB⁽¹³⁾. Ze względu na dodatkowe możliwości finansowania należy położyć większy nacisk na system rozwoju ukierunkowany na produkcję i na obszary wspierające społeczeństwo, rodziny i wartości indywidualne, a więc np. na edukację czy służbę zdrowia.

4. EKES jest w pełni przekonany, że poddana przeglądowi i wzmocniona strategia „Europa 2020” mogłaby odegrać kluczową rolę we wdrażaniu nowego europejskiego zarządzania gospodarczego ukierunkowanego na intensywniejszą konkurencyjność i rozwój.

⁽⁹⁾ Zob. stronę Komisji Europejskiej poświęconą Europejskiemu Funduszowi na rzecz Inwestycji Strategicznych, http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/plan/index_en.htm

⁽¹⁰⁾ Opinia EKES-u w sprawie wpływu inwestycji społecznych (Dz.U. C 226 z 16.7.2014, s. 21).

⁽¹¹⁾ Zob. stronę Komisji Europejskiej poświęconą sieciom transeuropejskim, http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/tentec/tentec-portal/site/index_en.htm

⁽¹²⁾ Zob. stronę Komisji Europejskiej poświęconą instrumentowi „Łącząc Europę”, <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/connecting-europe-facility>

⁽¹³⁾ Opinia EKES-u w sprawie: „Wyjść poza PKB: włączenie społeczeństwa obywatelskiego w proces wyboru wskaźników uzupełniających” (Dz.U. C 181 z 21.6.2012, s. 14).

4.1. Ze względu na zmieniające się priorytety oraz z myślą o zapewnieniu pomyślnej realizacji strategii „Europa 2020”, użytecznym elementem byłby punkt kompleksowej obsługi i zapewnienie w ten sposób skutecznej koordynacji i racjonalizacji zadań i procedur; odnosi się to również do agencji Unii Europejskiej.

4.2. Należy rozważyć ustanowienie punktu kompleksowej obsługi, by zarządzać międzyinstytucjonalną współpracą i koordynacją dotyczącą gospodarki realnej i poziomów paneuropejskiego, krajowego i regionalnego oraz je nadzorować; alternatywą jest przekształcenie w tym celu istniejącego już organu. Dzięki takiemu podejściu można uniknąć pokrywania się działań i osiągnąć większy efekt synergii.

5. Działania mające wzmocnić europejskie zarządzanie gospodarcze

5.1. Ze względu na wyraźną słabość powiązań między krótko- i długoterminowymi celami w ramach zarządzania strategią „Europa 2020” niezbędne jest podjęcie przynajmniej następujących działań:

5.1.1. Roczna analiza wzrostu gospodarczego powinna odnosić się do postępów poczynionych w ramach strategii „Europa 2020”:

- a) w ramach europejskiego semestru należałoby znacznie bardziej skoncentrować się na poprawie konkurencyjności, długu publicznym i zadłużeniu zewnętrznym, a zwłaszcza na wdrażaniu;
- b) wydatki z unijnego Funduszu Spójności powinny opierać się na krajowych programach reform, zgodnie z europejskim semestrem;
- c) należy pogłębić integrację fiskalną i przyspieszyć walkę z oszustwami podatkowymi;
- d) monitorowanie powinno opierać się na jasnych wskaźnikach i poziomach referencyjnych, w tym na środkach wychodzących poza PKB.

5.1.2. Bardzo zróżnicowana sytuacja panująca w poszczególnych państwach członkowskich wymaga elastyczności w ocenach oraz jasno określonych celów i ukierunkowanych wyzwań w ramach zaleceń dla poszczególnych krajów, na przykład:

- a) reform strukturalnych sektora publicznego i utrzymania tego sektora jako jednej z podstawowych gwarancji jakości życia;
- b) poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej, by przyciągnąć kapitał;
- c) propagowania inwestycji w infrastrukturę;
- d) ułatwienia dostępu do kredytu dla MŚP;
- e) utworzenia warunków niezbędnych do usprawnienia transformacji energetycznej;
- f) wzmocnienia sektorów edukacyjnych;
- g) wyższego współczynnika aktywności zawodowej i niższej stopy bezrobocia na poziomie UE⁽¹⁴⁾;
- h) zmniejszenia dysproporcji społecznych w państwach członkowskich i między nimi, ze zwróceniem szczególnej uwagi na sytuację mniejszości;
- i) walki z ubóstwem i stymulowania wzrostu PKB;
- j) wzmocnienia spójności społecznej i wyrównania różnic poprzez solidarność, dialog społeczny i negocjowanie umów zbiorowych.

6. Dostosowanie koncepcji „wzrostu”:

- a) wdrażanie zgodnie z koncepcją „trwałej konkurencyjności”;
- b) przyjęcie strategii politycznych wspierających nową ochronę praw socjalnych i środowiska naturalnego⁽¹⁵⁾;
- c) oraz wprowadzenie ogólnounijnego wskaźnika w zakresie tendencji występujących na rynku pracy w zakresie tworzenia zupełnie nowych miejsc pracy na szczeblu UE.

⁽¹⁴⁾ Opinia EKES-u „W kierunku odnowy gospodarczej sprzyjającej zatrudnieniu” (Dz.U. C 11 z 15.1.2013, s. 65).

⁽¹⁵⁾ Zob. traktat lizboński, art. 191–192.

7. Europejska agenda cyfrowa

7.1. EKES zgadza się ze stanowiskiem Komisji, iż technologie cyfrowe wprowadziły nowe sposoby produkcji towarów i świadczenia usług oraz na nowo kształtują sposób, w jaki żyjemy, pracujemy i uczymy się⁽¹⁶⁾. Wkład EKES-u we wdrażanie inicjatywy przewodniej „Agenda cyfrowa dla Europy”⁽¹⁷⁾ oraz najważniejsze punkty na rzecz ambitnego jednolitego rynku cyfrowego to propozycje mające na celu:

W obszarze gospodarki:

- a) aktywne kształtowanie cyfrowej przyszłości UE;
- b) włączenie cyfryzacji w główny nurt polityki i ograniczenie niepowodzenia cyfrowego na poziomie UE i państw członkowskich;
- c) cyfryzacja gospodarki oraz rozwinięcie badań i innowacji.

W obszarze społecznym:

- d) szerokie upowszechnienie edukacji dotyczącej narzędzi cyfrowych, by Europejczycy stali się twórcami i producentami treści cyfrowych;
- e) rozwiązanie problemu potrzeby wykwalifikowanej siły roboczej w dziedzinie ICT;
- f) stworzenie warunków sprzyjających prężnej gospodarce cyfrowej i społeczeństwu poprzez wzmocnienie otoczenia regulacyjnego w dziedzinie telekomunikacji;
- g) przegląd ogólnych ram regulacyjnych i prawnych z myślą o ustanowieniu stabilnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej i dla nowo powstających przedsiębiorstw;
- h) uznanie sektora cyfrowego za sektor usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.

W obszarze otoczenia cyfrowego:

- i) propagowanie e-integracji oraz powszechnego i równego dostępu do szerokopasmowego internetu;
- j) uproszczenie zasad dla konsumentów dokonujących zakupów on-line i zakupów cyfrowych poprzez pogłębienie ich zaufania dzięki zwiększeniu bezpieczeństwa;
- k) usprawnienie transgranicznego handlu elektronicznego.

W obszarze bezpieczeństwa:

- l) wykorzystanie technologii cyfrowych do ochrony środowiska człowieka i środowiska naturalnego;
- m) przyspieszenie procesu stanowienia prawa w oparciu o podejście etyczne i wzmocnienie ochrony konsumenta;
- n) aktualizacja przepisów dotyczących praw autorskich;
- o) zwiększenie bezpieczeństwa cybernetycznego, by zachować prawa i swobody obywatelskie (Karta praw podstawowych Unii Europejskiej⁽¹⁸⁾);
- p. ochrona dzieci i szczególnie narażonych użytkowników przed cyberprzestępczością.

7.2. Rozwój nowych technologii cyfrowych oraz wyraźne rozszerzenie ich obszaru zastosowań prowadzą prawie we wszystkich sektorach gospodarki do znacznych zmian strukturalnych. Ma to wpływ nie tylko na obywateli jako konsumentów, lecz także przede wszystkim na ich miejsca pracy. Oprócz zwiększenia autonomii i elastyczności w miejscu pracy technologie cyfrowe prowadzą też do presji racjonalizacji, co wiąże się z wysokimi kosztami dla dotkniętych nią osób, w tym w niektórych wypadkach z utratą pracy. Dlatego też zdaniem EKES-u pomijanie tej kwestii w prawie wszystkich inicjatywach europejskiej agendy cyfrowej stanowi spore niedociągnięcie. Komitet wzywa więc do przemyślenia tego zagadnienia i sam przygotowuje opinię z inicjatywy własnej w tej sprawie⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁶⁾ Opinia EKES-u w sprawie znaczenia usług dla przedsiębiorstw w przemyśle (Dz.U. C 12 z 15.1.2015, s. 23).

⁽¹⁷⁾ Opinia EKES-u w sprawie rynku cyfrowego jako siły napędowej wzrostu (Dz.U. C 229 z 31.7.2012, s. 1).

⁽¹⁸⁾ http://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_en.pdf

⁽¹⁹⁾ Opinia EKES-u w sprawie wpływu digitalizacji na sektory usługowe i zatrudnienie, CCMI/136 (dotychczas nieopublikowana w Dz. U.).

8. W kierunku nowego zarządzania gospodarczego ukierunkowanego na rozwój

8.1. Działania na rzecz zarządzania ukierunkowanego na rozwój:

- a) wzmocnienie zarządzania na poziomie UE i państw członkowskich;
- b) ponowne potwierdzenie zapotrzebowania na strategię „Europa 2020” i zwiększenie jej kompatybilności z unijnymi politykami w ramach strategii europejskich;
- c) uzupełnienie europejskiego zarządzania gospodarczego poprzez wzmocnienie jego ukierunkowanych na rozwój ram instytucjonalnych i finansowych;
- d) wzmocnienie długoterminowej koordynacji strategicznej w ramach strategii „Europa 2020” również na etapie ukierunkowywania i wdrażania;
- e) przeprowadzenie szeroko zakrojonej oceny terytorialnej zmienionej strategii „Europa 2020”;
Wykres dotyczący zarządzania ukierunkowanego na rozwój – aby zapoznać się z wykresem, należy kliknąć na link:
<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.europe-2020-opinions.34752>
- f) wzmocnienie łańcucha wartości poprzez przekrojowe i sektorowe strategie polityczne;
- g) wzmocnienie współpracy terytorialnej;
- h) wzmocnienie zarządzania poprzez udział zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego;
- i) uznanie potencjału EKES-u w zakresie koordynacji wielopoziomowej współpracy między gospodarką realną a zorganizowanymi partnerami społecznymi i instytucjonalnymi.

9. Warunki wstępne „dobrego” zarządzania ukierunkowanego na rozwój to:

- a) określona zdolność planowania strategicznego;
- b) zdolność wykonawcza na rzecz skuteczniejszej koordynacji i współpracy;
- c) przekrojowy system kontroli obejmujący zarówno planowanie, jak i wdrażanie;
- d) wiarygodna baza danych odnosząca się do adekwatnych celów i wyposażona w niezbędną zdolność analityczną;
- e) odpowiednie zasoby komunikacyjne;
- f) odpowiednie zdolności dostosowawcze;
- g) przejrzystość działań zapewniająca kontrolę.

Bruksela, dnia 19 lutego 2015 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE
